

Bandaftalen – den første kontrakt

Den første kontrakt man skal lave er en „bandaftale“: Et dokument der beskriver de interne forhold i bandet. En kontrakt imellem medlemmerne i bandet, som sætter præcise ord på det man hidtil har regnet som selvfølgeligt.

Når det er vigtigt skyldes det ikke mindst den særlige brist som mange mennesker lider af, og som kommer stærkest til udtryk når der opstår uenighed eller måske ligefrem uvenskab, nemlig den selektive hukommelse:

Det har jeg aldrig sagt, det har vi aldrig aftalt, det kender jeg ikke noget til...

Man kan udforme sådan en aftale på mange måder, man skal bare huske at den mindst skal indeholde disse 10 punkter.

Bandnavnet

Bandnavnet er et varemærke, ligesom CocaCola® eller PlayStation®.

Det er et navn, som publikum forbinder med en særlig ydelse: Et fedt band som trækker fulde huse overalt hvor de spiller. På nu-dansk kalder man det et „brand“. Derfor nytter det ikke noget at der er to bands med samme navn, for hvilken „vare“ er det så publikum køber?

Det skal være klart hvad der skal ske med bandnavnet når nogen går ud af et band eller bandet opløses: Hvem har lov til fortsat at bruge navnet, eller må ingen bruge det? Skal de der fortsat vil bruge det betale noget til de andre i bandet for retten til at bruge navnet? Osv. osv.

Spørgsmålene kan være mange, og jo mere succesfuld en gruppe har været, jo større værdi har navnet og jo mere kompliceret kan det blive.

Spørgsmålet, om man overhovedet kan få lov til at bruge det navn man har tænkt sig, er et helt kapitel for sig. Den, der bruger et navn først, har i princippet retten til navnet, men kun hvis det har været offentligheden bekendt.

Bandaftalens 10 (vigtigste) "bud":

1. Bandnavn, dato for etablering af bandet, bandets hjemsted, organisationsform (interessentskab, forening, firma (hvis registreret med SE-nummer)) og navnet på den eller de personer der har startet bandet.
2. Angivelse af hvem der har retten til bandnavnet (bl.a. i tilfælde af opløsning af bandet) og hvem der har adgangskoderne til bandets website og til bandets profiler på f.eks. MySpace, Facebook osv.
3. Navne på alle bandmedlemmer m. dato for indtræden i bandet og angivelse af instrument(er), cpr-nummer, adresse og telefonnummer.
4. Oversigt over alt fællesejet anlæg (f.eks. PA, monitors, lys osv.), køretøj osv.
5. Angivelse af hvem der ejer evt. anlæg/køretøj m.v. som anvendes af bandet og hvad bandet evt. skal betale for denne anvendelse.
6. Angivelse af hvordan bandmedlemmerne indbyrdes afregner evt. udgifter til f.eks. øvelokale, lejet anlæg m.v. og hvordan evt. gæld afvikles i tilfælde af opløsning af bandet.
7. Bestemmelse om, hvordan evt., udtrædende og/eller indtrædende medlemmer i bandet er stillet i forhold til bank- eller anden gæld.
8. Angivelse af hvem i bandet der har hvilke ansvarsområder: Regnskab, booking af jobs, booking af færger, hoteller m.v., kontakt til pressen, promotionarbejde, kontakt til pladeselskab/management/booking-bureau m.v., osv.
9. Angivelse af hvem der er sangskrivere (komponist, tekstforfatter, arrangør) i bandet og aftale om registrering hos og fordeling af indtægter fra Gramex, KODA og NcB.
10. Angivelse af hvordan andre indtægter anvendes og/eller fordeles imellem bandmedlemmerne, f.eks. honorarer for optræden, indtægter fra pladesalg osv.

Har man med andre ord aldrig brugt navnet offentligt kan andre faktisk godt „stjæle“ det, blot de er de første til at bruge det offentligt. En hurtig søgning på internet kan give et første foreløbigt svar på om et navn er ledigt eller ej.

Gode steder at starte er f.eks.

www.google.com

www.bandname.com

www.myspace.com

www.bandnavn.dk

www.bandbase.dk

Vil man være helt sikker, kan man henvende sig til Patent- og Varemærkestyrelsen (www.dkpto.dk).

Øvelokalet

Et fedt øvelokale er ikke noget der hænger på træerne, og det koster en mindre formue at indrette det lækkert. Men hvad nu når bandet opløses, eller et af medlemmerne går/bliver smidt ud af bandet, hvem skal så have øvelokalet. I princippet vil det være den som har skrevet under på leje-kontrakten, men er det nu også sådan det skal være? Og hvis ikke, hvem skal så have det?

Musik, tekst, arrangement

Hvem er det lige, der har skrevet numrene? Det er ofte en svær nød at knække, for kom guitaristen egentlig ikke bare med nogle „klodser“ og et enkelt godt „riff“, og er resten så ikke noget, der er lavet i fællesskab? Det er ikke sjældent at det er sådan tingene ser ud i et band – men er det også sådan guitaristen, der kom med „klodserne“ og „riffet“, synes det er? Eller synes han snarere, at det er ham der har skrevet nummeret, og har han måske allerede anmeldt det til KODA og har alle rettighederne til nummeret. Og teksterne, er det sangeren der har mumlet sig frem til dem, eller er de resultat af en kollektiv proces? Arrangementerne (nummerets struktur, sammensætning, instrumentering m.v.) hvem står for det?

Når det er så uhyre vigtigt, så er det fordi der er penge i det, endda nogle gange rigtig mange penge. Hvert band har sin løsning på disse udfordringer. Nogle skærer lige igennem og siger at det hele er lavet kollektivt af bandet, andre det modsatte (ham der kom med nummeret er enekomponist) og andre igen laver en salomonisk løsning og tildeler bandet en såkaldt arrangementsandel af rettighederne.

Monitoranlæg, demobånd og andet "fælles"

Som udgangspunkt er det en rigtig dårlig idé at eje anlæg i fællesskab. Lige så dyrt det er at anskaffe, lige så svært er det at få solgt igen og endnu sværere at få en ordentlig pris for det. Skal man dele skidt er det heller ikke nødvendigvis særlig let: En halv monitor og et kvart mikrofonkabel er som bekendt ikke meget værd!

Sørg for at hvert bandmedlem ejer sit eget grej og sin konkrete andel af det, man evt. anvender i fællesskab. Måske det var på tide at sangeren købte sit eget monitoranlæg ... det koster næppe mere end de mange instrumenter og andet gear som andre musikere er nødt til at købe.

Indspiller man på et tidspunkt et demobånd eller måske ligefrem et masterbånd er det også meget væsentligt at være enige om, hvem der skal betale for det, og hvem der har ret til at bruge det. Hvad skal der blive af demoen/masteren når nogen går eller bliver smidt ud af bandet?

Aftaler med andre

Der er typisk tre ting ingen i et band gider: Slæbe anlæg før/efter et job, være kasseimester og booke jobs. Men nogen skal jo gøre det, og oftest ender man med at finde en fornuftig fordeling af byrderne ved slæb og regnskab, men booking ... det er det værste, alle siger de nok skal gøre noget ved det, men ingen gør det.

Indtil den dag i øveren, hvor man endelig lover hinanden højt og helligt, at nu skal der ske noget: Alle vil gå hjem og virkelig gøre en indsats for at skaffe nogen jobs. Og det gør alle så, uden at koordinere med hverken den ene eller den anden, og vupti! er der seks-syv jobs i „kassen“, men desværre fordelt på de samme to fredage og lørdage. SÅ har man et problem!

Ifølge dansk lov er en mundtlig aftale nemlig lige så gyldig og bindende som en skriftlig aftale, og her har man altså lavet flere aftaler om at komme og spille. Aftaler man bare ikke kan overholde, al den stund det kan være ret svært at spille job på to steder samtidig! Så må man prøve at aflyse.

For det første er det dårlig stil at aflyse når det ikke skyldes svær sygdom eller noget lignende.

For det andet er det super utjekket og ikke ligefrem noget der får et spillested til at tilbyde et job en anden gang.

For det tredje (det sker sjældent, men risikoen er der): Spillestedet vil ikke acceptere aflysningen og kræver i stedet erstatning af bandet for tab af billetindtægter, omsætningen i baren, skade på stedets omdømme osv. osv. DET kan blive et rigtig kedeligt problem.

Endelig er der et helt fjerde problem omkring booking, nemlig finansiering af bookingarbejdet: Det koster mange penge til telefon, papir, kuverter, porto osv ... hvordan finansieres det?

Er der penge i bandkassen. Lægger alle et indskud. Er der en som lægger ud? Uden penge bliver det nemlig ikke til megen booking og dermed ikke til mange indtægter – så det skal der også være styr på.

Man kan undgå denne slags problemer ved at have en fælles bandkalender on-line, f.eks. på www.calendars.net

Bandaftalen kan vise sig at blive en af de vigtigste aftaler et band nogensinde kommer til at lave ... men forhåbentlig ikke den sidste.

Hvor er der hjælp at hente?

Som tidligere nævnt kan et godt bagland være altafgørende for udviklingen i ens musikalske karriere. Ikke kun kæresten skal være positivt indstillet, også den øvrige familie kan være med til at „bære“ i den rigtige retning, om ikke andet, så som entusiastisk publikum til koncerterne. Og så er et lille kontant lån fra „de gamle“ til køb af den første gode forstærker eller depositum ved den første billeje jo heller ikke af vejen!

Har man ikke arbejde, men er måske på en eller anden form for offentlig ydelse (bistand, SU, dagpenge) er det af afgørende betydning at vide hvad man må, og særligt hvad man ikke må mht. at tjene penge på musikken, foretage fradrag for udgifterne på den årlige selvangivelse osv. osv. uden at det får indflydelse på ens ret til at modtage offentlige ydelser.

Her kan medlemskab af en fagforening blive til stor nytte, det er nemlig kun alt for sjældent, at diverse sagsbehandlere og andre ansatte i de offentlige systemer har særlig stor indsigt i de specielle forhold der gør sig gældende for kunstnere (se www.dmf.dk). Blandt de meget nyttige services skal særligt nævnes juridisk bistand (bl.a. i forbindelse med forhandling af kontrakter) samt specialiseret skatterådgivning og mange gode forsikringstilbud.

Andre former for nyttig hjælp undervejs, kan være diverse former for støtte, f.eks.: Til transport, til leje af udstyr, til undervisning, til indspilning, til turné osv. osv.

Der findes en lang række muligheder for at søge om støtte.

Lokalt i Kommunens skole- og kulturforvaltningen (www.dk.kl.dk) eller i Regionen (www.regioner.dk).

Nationalt i f.eks. Kulturministeriet (www.kum.dk) eller i en af de landsdækkende organisationer. Yderligere oplysninger kan indhentes fra de enkelte organisationer eller hos Kunststyrelsen (www.kunst.dk og www.kunst.dk/musik)

Landsdækkende organisationer

Der findes en lang række musikorganisationer og foreninger hvor man kan få råd og vejledning og søge om støtte til sine projekter. Besøg deres hjemmesider og få de nyeste oplysninger.

Folkemusikkens Fællessekretariat – www.folkemusik.dk

JazzDanmark – www.dkjazz.dk

ORA- Organisationen af Rytmiske Amatørmusikere – www.ora.org

ROSA- Dansk Rock Samråd – www.rosa.org

SNYK – www.snyk.dk

World Music Denmark – www.worldmusic.dk

MXD- Music Export Denmark – www.mxd.dk

KODA – www.koda.dk

DKF- Dansk Komponist Forening – www.komponistforeningen.dk

DJBFA- Danske Jazz-, Beat og Folkemusik Autorer – www.djbfa.dk

DPA- Danske Populær Autorer – www.dpa.dk

DAF- Dansk Artist Forbund – www.artisten.dk

DMF- Dansk Musiker Forbund – www.dmf.dk